

TOVERI

Linnea suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
L. A. KIRKONEN
W. N. REIVO
ADOLPH SALMI
SULO SYVÄNEN

TOVERI

(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

YHDYSVALTOJEN
Yksivuorokerta... \$4.00
3 kuukautta... \$11.25
6 kuukautta... \$22.25
Yksivuorokerta... \$3.50
3 kuukautta... \$10.25
6 kuukautta... \$20.25

miollinen työväestölle. Ja siksi onkin työläisten velvollisuus kaikkialla koettaa pelastaa toverinsa tältä yhtiöiden murhaavaltä agitaatiolta. Lakkojen saatessa ei silloin olisi niin paljon rikkureita.

Täydelliseen orjallisuuteen?

Täkalaisen työväestön viimeaikainen selkärangattomuus alkaa tuottaa juuri niitä tuloksia, joita siltä voi odottaa. Huolimatta kaikista niistä väitteistä, joita on esitetty, että lakkoutumisoikeuksista ei ole luovuttu, eikä työväestön oikeuksien riistämistä sallita, menettävät työläiset oikeuden toisensa jälkeen. Arizonan karkotuksia tutkinut rauhottamiskunta selitti järjestämissä asioilla siten, että lakkoihin ei ole syytä. Ja gomperiskin kannattajilla "ei ole mitään syytä valittaa, sehän on juuri sitä mitä he haluavatkin, alistaa kaikkia riistajaluokan vaatimuksiin ja odottaa siltä vapaaehtoisia lahjoja.

Varsin häikäilemätön on yhtiöiden vastikään antama päätös hilleikaivajien järjestöä vastaan. Kaikesta siitä kiertelimestä ja kaartelemisesta huolimatta, jolla päätös on kirjoitettu, sisältyy siihen vain yksi lause, joka kuuluu: kaivosmiesten järjestöllä ei ole mitään oikeutta koettaa järjestää työläisiä, ellei isännistö anna siihen lupaa.

Ja että sellaista lupaa ei ole saatavissa muulle kuin Rockefellerin uniolle, on itsestään selvä juttu. Kun valtio ottaa teollisuuslaitoksia haltuunsa, riistää se työläisiltä ensimmäiseksi lakkoutumisoikeudet, kuten jo on tapahtunut. Se asettaa niille työhön asevelvollisuuslakien alaista työvoimaa, jolla ei ole minkäänlaisia oikeuksia. Mihin unionit sellaisissa suhteissa joutuvat, ei kaivanne selityksiä. Ne menettävät merkityksensä.

Mutta sitä huolimatta näyttää siltä kuin täkalainen ammattiliike ei ollenkaan saisi silmiään auki. Se menee kuin talutettava koira omistajansa perässä. Uno joka huopuu lakkoutumisperiaatteestaan määrättyissä tapauksissa, joutuu ennen pitkää siihen, että se ei enää kykene asettamaan rajaa sille missä suhteissa lakko on luovutettu, missä ei. Riistäjät pitävät kyllä huolen siitä, että jokaisessa tapauksessa lakko on laitton, kuten yllämainittu yhtiöiden päätös osoittaa. Silloin ei ollut vallalla mikään erikoistilanne, mutta ei ainoastaan lakko, vaan työläisten järjestämisen oikeuskin oli laitonta. Kaivosmielitte tuomittiin joku päivä sitte suunnottoman suuren sakonon siitä syystä että se oli uskaltanut päästää jäsenensä lakkoon.

Amerikan työväenliikkeen historia osoittaa, että sellainen järjestö joka alkaa osottaa taipumusta riistajaluokan palveleminen, koettamalla opettaa lakkoutusteoriaa, on ennen pitkää tuomittu kuolemaan. Knights of Laborin rappautumisen syy oli siinä, selitettäkönpä sitä mikä muuksi tahansa. Liitto menetti kaiken merkityksensä silloin kun se ei enää suosinut lakkoja juuri missään tapauksessa. Ja jos ammattiliitot jatkaivat nykyistä taktikkaansa, niin ennen pitkää ne huomaavat vahvistaneensa oman kuolemantoumionsa.

Kokonaan toinen juttu on se, että lakkoja koetetaan välttää. Lakko ei ole mikään leikinasia, eikä siihen ole kevytmielisesti antauduttava. Mutta siitä ei myöskään ole minkäänlaisen tilanteen vallitessa koettettava estää työläisiä muka sillä perusteella, että niiden ja kapitalistiluokan yhteiset edut niin vaativat.

Tämä saattaa tuntua teoriomieliseltä, mutta elleivät työväenliikkeen teoriat ole selvillä, niin toimintakin on porvarien määräyksistä riippuvaa. Täytyy ainakin seurata teorioita niin pitkälle,

että etujen ristiriitaa ei selitetä etujen yhtenäisyydeksi.

Tilanne jossa lakot katsotaan sopimattomiksi, merkitsee täydellistä orjuustilannetta. Työväestöllä ei ole silloin enää mitään oikeuksia. Ja sellaiseen tilanteeseen ajautetaan sitä nopeammin, mitä nopeammin valtiokapitalismi voittoa alaa ja ammattijärjestöt kasvattavat lakkoutumisoikeuksia. Mitä enemmän kannatusta sellainen oppi saa, sitä enemmän menettävät sen vaikutuksen alaiset taloudelliset järjestöt merkitystään ja kannatustaan.

Kun valtiomahti määrää kaikkien kaikkessa, ei unionistisella liikkeellä juuri sitä sokerasti kaikkialla tottelea, ole enää mitään tehtävää. Silloin kun työväenliike saa porvarien tuunustuksen laillisuudestaan ja kelvollisuudesta, on sen arvoin laita niin ja näin, vaikkakaan ei voida seilittää, että porvarien vainoama liikkeään olisi työläisille arvokasta vain siksi että sitä vainotaan. Anarkistinen liike on porvariston leppymättömän vänon alaisena, eikä suinkaan siksi, että on porvariston luokkamahdille vaarallinen missään suhteessa.

Amerikan ammattiliikkeen keskuudessa täytyy tapahtua täydellinen herääminen, muuten siitä viedään tuomioistuimen avulla oikeus toisensa jälkeen, ellei se sitä ennen enntä kaikista niistä vapaaehtoisesti luopuu.

Työväestön ainoa pelastus on valtiollisesta toiminnasta. Siinä on turvaututtava, ja siihen ajautetaan pakostakin sen nopeammin mitä nopeammin valtiokapitalismi voittoa alaa ja työläisten taloudellisten järjestöjen oikeudet riistetään, jos mielitään säästää sisäiseltä sekasorrolta. Yhteiskunnallinen vallankumous on ei mahdollinen ellei työväestöllä ole valtiollista valtaa. Porvaristokin suoritti sen valtiollan avulla, eikä siihen muuta tietä ole työväestölläkään. Sen on valittava kahden välillä; täydelliseen orjuuteen, sallimalla porvariston pitää käsissään valtiomahdin avulla. Kolmatta mahdollisuutta ei sillä ole.

Työväestön asutuksesta Yhdysvalloissa

Työväestön piireissä on yleisesti tunnettu, että asutussuhteet täkalaisilla teollisuusalueilla, joilla yhtiöt omistavat asunnot, ovat mitä kurjimpia. Tarvisee vain esim. matkustaessa siinä läänin junan akkunasta tullaan tietämään, missä yhtiöllä on täysi ylivalta, missä vain osittainen.

Yhtiöiden omistamat asunnot eivät useinkaan eroa paljoa tavallisista eläinten suojista, paitsi siinä, että ovat ränsyempiä. Jos olisi mahdollista saada muuta asuntoja, niin yhtiöiden hokereissa ei, kukaan asuisi, niin kurjia ne ovat.

Mutta kun hallituksen tutkijat pääsevät selittämään kysymystä, niin muodostuu heidän kertomuksestaan oivallinen korkea-asteinen teollisuusporvarion hyväntahtoisuudesta. Sellainen on löydettävissä Työväestön marraskuun kuukausikertomuksesta. Mutta vaikka siinä kerrotaankin asia mitä valoisimmin välein, ei sen tummempaa puoltakaan ole voitu kokonaan peittää sellaiselta joka on ollut tekemisissä yhtiöitten asutussuhteitten kanssa.

Kertomuksessa ei ensinnäkään osata peittää sitä, että yhtiöitä kannustaa rakentamaan huoneita työläisilleen voittonhimo; asuntopula hyväksien käyttäen, saavat ne siten oivallisen tilaisuuden kiskoa suunnattomia vuokria kunnottomista asunnoista. Samoin saavat ne asuntojen avulla ehdottoman kontrollin työläistenä toiminnan ja elämän ylitse.

Kertomuksessa sanotaan: "Yhtiöt rakentavat huoneita työläisilleen etupäässä siksi että asunnoista on puute..." sekä (1) saadaksen parempaa työvoimaa, (2) saadaksen pysyväisempää

työvoimaa, (3) poistaakseen työpaikoilta 'vetelehtijät', (4) rantaakseen työläistensä elinuhuita, (5) saadaksen uskollisempaa työvoimaa, (6) saadaksen tyytyväisempää ja (7) työkykyisempää työvoimaa, (8) voidaksen paremmin hallita työläisiä (työssäpitoon nähden), (9) saadaksen enemmän perheellisiä miehiä työhön, (10) saadaksen säännöllisesti työssä käyviä työläisiä, (11) hankkiakseen vähemmällä menoilla kunnollisempia asuntoja työläisilleen, (12) saadaksen voittoa, (13) voidaksen paremmin järjestää tilapäistyöt, ja (14) koska työväenasuntojen rakentaminen on edullista ilmoittamalla yhtiöille ja asettaa ne edulliseen valoon yleisön edessä."

Kun lähemmin tarkastaa yllämainittuja syitä, jotka ovat yhtiöitten itsensä antamia vastauksia niihin kyselyihin, joita selvitystutkijat niille esittävät, niin ei ole helppo huomata, keina asioilla yhtiöt ovat.

Saadaksen parempaa työvoimaa, ja voidaksen paremmin kontrolloida työvoiman, siinä on koko vastausten ydin. Kahdeksannessa kohdassa mainittu vastaus olisi selittänyt koko tarkoituksen: voidaksen mielmääni menetellä työläistensä kanssa siten kuin etunsa kulloinkin vaativat.

Kertomuksessa selitetään edelleen, että "yhtiöiden asunnoissa asuva työvoima on yhtiön määrätyn alaista työvoimaa. Kun isännistö omistaa asunnot, on se paremmin tilaisuudessa huolellisesti valita vuokralaisensa mieluisimmista työläisistä, koska huoneita ei kerran ole kylliksi." Ja jokainen yhtiöiden asutussuhteita tuentava tietää kokemusteistaan, että vaikka asuntoja tarvittaisi paljon enemmän kuin niitä on saatavana, ja vaikka niillä kiskotaan suhteettoman korkeat vuokrat, niin siltäkään ei yhtiöillä ole halua laittaa niitä kylliksi. Yhtiöitten työmailla, joille eivät yksityiset saa rakentaa asuntoja, yllätyy mitä huvittavinta asutustilaa. Ja se siksi, kuten työntekijät itse selittävät, että työläisiä voidaan siten pitää paremmin kurissa.

Yhtiöt pidättävät itselleen valian ajaa työläinen pois asunnostaan milloin tahansa. Useassa tapauksessa ei ole olemassa mitään kirjallista sopimusta, mutta joissa sellainen harvinaisesti on, niin siinä nimenomaan selitetään, että yhtiöllä on oikeus häätää työläinen asunnostaan silloin kun häntä lakataan työmaalla tarvittamasta. Ja työmaalla häntä lakataan tavallisesti tarvitsemattain silloin kun hän lakkaa puolestaan olemasta kyllin kunniainen orja, tai käytyökykyisyydeltään yhtiön keskimääräisiä etoja vastaamattomaksi.

Osoitteeksi siitä, miten hyvä huoli näistä yhtiön asunnoista pidetään, olleon mainittu, että kertomuksessa selitetään tutkijain tavanneen vielä käytettävää sellaisia asuntoja, joita on rakennettu jo vuonna 1831!

Sikäkin saa toisinaan uuden painan, mutta kaikilla amerikalaisilla työläisillä ei ole mahdollisuutta uudistaa pannaansa edes jokaisen sukupolven ajalla.

Kertomuksessa selitetään ikäänkuin jo etukäteen lukijalta anteeksipyytään, että ei suinkaan voida odottaa, että yhtiöitten rakentamissa huoneissa olisi nykyäköisiä mukavuuksia, kuten kylpyammeita, vesijohtoja, likäviemäriä ja muita sellaisia. Puuntuupa usein säikövalaistuksen.

Paikoin ovat asunnot rakennetut rautateoista (konkreetista), ja ovat sellaiset kosteita huoia. Seinät ovat halkeilleet ja rapautuneet vauristur niistä pois, eikä niiden korjaileminen ole kertomuksen mukaan mahdollinen. Sellaisessa asuva työläisperhe tuntee olevansa kuin linnassa.

Rakennukset rakennetaan "sillä mallillaan" sitä minkälaisia työvoimaa yhtiö katsoo tarvitsevan. Se tahtoo sanoa, että ei piirityttään apulaisen ystävä, tui ajalleeksi, kuinka suuria kuulusuutta se tuottaisi hänen liikkeellensä, jos

Eristetyillä työmailla, sellaisilla kuin useimmat kaivoskämpät esim. ovat, täytyy työläisten tyytyä melkein minkälaiseen asutukseen tahansa, sillä työnsaannin mahdollisuuksia ei ole muualla. Ja kun asunnot ovat kaikkialla yhtä kurjat, niin muutelellakaan ei voi saada parempaa.

Yhtiöt selittävät rakentavansa huoneita työläisilleen siksi että voivat tarjota niille halpoja asuntoja. Halpoja siksi että sitte voivat tinkiä palkat suhteellisesti alemmaksi. Ja halpuudesta huolimatta ovat ne kallimpia, kun kaikki seikat otetaan lukuun. Asutussuhteista riippuu näet paljon muutakin kuin yksistään mukavuus. Siitä riippuu työväestön siveellinen ja henkinen taso, ja terveydelliset suhteet. Ahtaissa asunnoissa elävi työväestö on poikkeuksetta väkijoumien vaikutuksen alainen, ja sellaisessa elämässä ei voida kasvattaa lapsiakaan muiksi kuin mitä vanhemmat ovat. Terveydelliset suhteet kärsivät kauneasti ahtaista ja huonoista asunnoista. Mutta kun niitä saa

muka halvalla, niin käytetään niitä, ja sanomalehdistö ylistää yhtiöitä, jotka hankkivat työläisilleen asuntoja niin halvalla. Kun esim. lakkotapauksessa koetetaan kaupungista värätä miehiä, niin niille selitetään, miten vuokrat ovat halvat. Ja qvathan ne verrattuna kaupungissa maksettaviin vuokriin. Mutta silloin jätetään selittämättä, että koko asuntoon ei juuri kuulukaan muuta kuin vuokra, tai että se muodostaa ainakin sen huomattavimman puolen, lukuunottamatta niitä puutteellisuksia, joita asukas tuntee kaikkialla.

Kurjimmat kaikista ovat asunnot kuitenkin metsä- ja rautatiekämpillä ja muilla n.s. tilapäistömailla, joissa niitä siirretään usein paikasta toiseen. Niihin ei ole vielä hallituksen tutkimuskaan ulottunut, eikä niistä juuri puhuta muualla kuin unioniteokertomuksissa. Heräävän työväestön vaatimuksesta on niitäkin nykyisin alettu paikoin "korjailia", muutamissa lienee lakastu jo lattakin.

MAILMANKATSOMUKSIA

KUINKA SUOMEN HERRAT RUOKATAVAROITA SAASAVAT

Vipurin karjakauppa-osuuskunta on saanut Seläjoelta lähälähteyksen, jossa oli 12,000 kg. tuoretta lihaa. Kun lähetys lähtenäkästämässä tuokittin, havaittiin, että siinä oli ainoastaan noin 2,000 kg. käyttökelppoisia, mutta lähes 10,000 kg. oli pilantunutta ja ihmisravinnoksi kelpaamatonta. Syytä tämän melkoisen lihamäärän pilantamiseen alkana, jolloin ei olisi varaa päästää mitään ravintoainetta hukkaan, on ollut lähettäjän huolimattomuus. Lihaat olivat lämpimänä sulotut umpinaiseen tavaravaruun kuin silit tyynyriin, ja kun sää oli lämmin sekä kostea, alkoivat ne heti pilantua. Sitä edisti vielä sekin, että lihaa lähetettiin raittavaraana, joten ne viipyivät matkalla useita päiviä. Tämä näin pilantunut liha joutui sikojen ruuaksi.

CALIFORNIAN POMMIJUTTU löykää yhä pahemmin.

Niinkun lehdesämme jo ennen on lybesti mainittu, on mrs. Alice Kidwell tehnyt tärkeitä tunnustuksia, jotka asettavat hänen oman ja muutamien muiden tuossa pommijutussa käytettyjen todistajien lausunnot silhen arvoin, minkä järjestynyt työväki niille kaiken aikaa on antanut. Tämä Alice Kidwell oli juttu tärkeitä todistajia. Hänen ilmoituksensa nojalla suureksi osaksi voitoin varustuneisuusparaatin aikana tapahtuneesta räjähdyksestä asettaa syytteen Tom Mooney, Warren Billings, Israel Weinberg, Edward Nolan ja mrs. Rena Mooney, jotka kaikki ovat tunnetut järjestyneen työväen innokkaimpina toimijoina. Nyt hän on tunnustanut, että hänen ja hänen tyttärensä Estelle Smithin ynnä muiden todistajien kertomukset olivat piirisytyttä Fickertin, poliisivirkailijan ja erään kuuluisuutta tavoitelevan hammaslääkärin suunnitelmia.

Tunnustus on valallisen lausunnon muotoon laadittu. Siinä mrs. Kidwell vannoo, että todistajille, niin hänelle kuin hänen tyttärelleen, oli luvattu suurta summaa. Yksi todistajista, Louis Rominger, joka oli sanonut, ettei hän ollut nähnyt Billingsia, oli pakotettu todistamaan nähdensä hänet, kun muussa tapauksessa uhattin nostaa häntä vastaan kanne rikoksesta yhdessä mrs. Kidwellin kanssa. Estelle Smith oli mrs. Kidwellin läsnäollessa saanut poliisikapteeni Mathesonilta 1000 dollaria, jotka hänelle oli luvattu Billingsia vastaan raskauttavista todistuksistaan. Honolulusta tuotettu todistaja Hubbard Wade oli mrs. Kidwelliltä kysellyt asioita, joita hän sitte todisti omina tietoinaan; hän oli kertonut itselleen luvutun todistuksestaan 500 dollaria ja kult.

Osottivat väärä henkilöitä.

Lausunnonaan mrs. Kidwell edelleen sanoo, että se mies, jonka hän oli ilmoittanut Tom Mooneyksi, ei ollut Mooney. Samaten se nainen, jonka Estelle Smith oli ollut tuntevinaan mrs. Rena Mooneyksi, ei ollut se henkilö.

Kuten muistetaan väitettiin joukon unionilaisia saapuneen erään nro: 721 Market kadulla asuvan hammaslääkärin toimistoon, mukanaan käsilappukallinen pommie, jotka heillä oli aikomus heittää mainittuun toimistoon katolta. Asian todellisen laidan kertoo mrs. Kidwell nyt oleen siten, että tuo hammaslääkäri, joka oli piirityttään apulaisen ystävä, tui ajalleeksi, kuinka suuria kuulusuutta se tuottaisi hänen liikkeellensä, jos

MAILMANKATSOMUKSIA

Runollinen valitsija.

Eräs Turun I. eteläiseen vaalipiiriin kuuluva äänestäjä, oli vaalipalkalla tekassut vaalilakon ja sen sijaan vaalilippuunsa kirjoittanut seuraavat runoiliset säkeet: "Tässä listan on miehiä monenmoisia, torpparit että loisia. Mut agronomi mä vihaan. Jos kosk nostaa hintaa lihan. Mämiehet leipävartaan ylös nostaa, sikä tahdon sen heil näin kostaa. En viivä vedä siis porvareil, jos en myöskään sosialistil."

British Columbian kalastus.

Vasta ilmestyneen virallisen tilaston mukaan oli B. C. kalastuksesta maalisk. 31 p. 1912 päätyneellä vuodella tuloja 14 miljoonaa dollaria eli 40 prosenttia koko Canadian kalastus-tuloista. Mukaan muu Canadian maakunnista ei riitä British Columbialle kalastuksessa.

KANSANKIRJEITÄ

CALIFORNIA

BERKELEYN-KIRJE.

Sisällys: Kotikylästä. — Oaklandin s-osaston läksy. — Hallituksen laivalakko Alamedaan. — Ylioppilastaluttajain tamaan. — Kuten jo viitisin, Berkeley on sievä kylä, kun sitä katselee elämänylemältä tasolta. Nekin voivat siitä nauttia, jotka sokeina narraavat itseään, lukeutuen parempoisaisiin, kuiten ja puutteissa näytään koristettua siivuaan. Tuollaiset pintapuoliset ihmiset ja tasangolla asuvien ihmisten nukkumattomista tieteisistä voitoista nauttavat, voivat rintoihinsa lyöden osottaa Berkeleyn mahtavia vuoriharjanteita, hiljalleen viertäviä maisemia ja sen laihnehtivia, laajaa lahtivesistöä. Ne voivat täysin nauttia kaupunkimme luonnon ed